

KARTA OPISU MODUŁU KSZTAŁCENIA

Nazwa modułu/przedmiotu

Hydrauliczne i pneumatyczne instalacje pokładowe

Przedmiot

Kierunek studiów

Inżynieria lotnicza

Studia w zakresie (specjalność)

Systemy pokładowe i napędy lotnicze

Poziom studiów

pierwszego stopnia

Forma studiów

stacjonarne

Rok/semestr

3/6

Profil studiów

ogólnoakademicki

Język oferowanego przedmiotu

polski

Wymagalność

obligatoryjny

Liczba godzin

Wykład

15

Laboratoria

15

Inne (np. online)

Ćwiczenia

15

Projekty/seminaria

Liczba punktów

2

Wykładowcy

Odpowiedzialny za przedmiot/wykładowca:

dr inż. Łukasz Semkło

Odpowiedzialny za przedmiot/wykładowca:

email: lukasz.semklo@put.poznan.pl

tel. 616652213

Instytut Energetyki Ciepłej

ul. Piotrowo 3, 60-965 Poznań

Wymagania wstępne

Podstawowe wiadomości z termodynamiki i mechaniki płynów, Mechanika ogólna, Podstawy budowy maszyn (maszynoznawstwo ogólne). Przewidywanie zagrożeń dla płynów przesyłanych pneumatycznie oraz hydraulicznie. Praca w zespole interdyscyplinarnym. Zdolność do przewodzenia zespołowi i poszerzanie wiedzy zespołowej.

Cel przedmiotu

Poznanie instalacji pneumatycznych i hydraulicznych występujących na statku powietrznym. Podstawy projektowania, zasad budowy i eksploatacji instalacji pneumatycznych i hydraulicznych.

Przedmiotowe efekty uczenia się

Wiedza

1. ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę w zakresie grafiki inżynierskiej i konstrukcji maszyn: rysunek techniczny, rzutowanie obiektów, podstawowe zasady grafiki inżynierskiej, zastosowanie graficznych programów komputerowych CAD (Computer Aided Design) w konstrukcjach
2. ma podstawową wiedzę w zakresie wytrzymałości materiałów, w tym podstaw teorii sprężystości i plastyczności, hipotez wytrzymałościowych, metod obliczania belek, membran, wałów, połączeń i innych prostych elementów konstrukcyjnych, a także metod badania wytrzymałości materiałów oraz stanu odkształcenia i naprężenia w konstrukcjach
3. ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę ogólną obejmującą kluczowe zagadnienia z zakresu bezpieczeństwa lotu i oceny ryzyka zagrożeń

Umiejętności

1. umie posłużyć się w komunikacji werbalnej jednym dodatkowym językiem obcym na poziomie języka codziennego, potrafi w tym języku opisać zagadnienia z zakresu studiowanego kierunku studiów
2. potrafi narysować schemat i prosty element maszynowy zgodnie z zasadami rysunku technicznego
3. potrafi stosować podstawowe normy techniczne dotyczące bezpieczeństwa

Kompetencje społeczne

1. potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania na podstawie dostępnej wiedzy
2. potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy
3. ma świadomość roli społecznej absolwenta uczelni technicznej, a zwłaszcza rozumie potrzebę formułowania i przekazywania społeczeństwu, w szczególności poprzez środki masowego przekazu, informacji i opinii dotyczących osiągnięć techniki i innych aspektów działalności inżynierskiej; podejmuje starania, aby przekazać takie informacje i opinie w sposób powszechnie zrozumiały

Metody weryfikacji efektów uczenia się i kryteria oceny

Efekty uczenia się przedstawione wyżej weryfikowane są w następujący sposób:

Wykład i ćwiczenia - zaliczenie pisemne. Uzyskanie zaliczenia od minimum 51% punktów możliwych do zdobycia. Istnieje możliwość odpytania ustnego w celu podniesienia uzyskanej oceny. Zajęcia laboratoryjne - sprawozdanie i ocena każdorazowo po przeprowadzonych zajęciach.

Treści programowe

Podział układów hydraulicznych. Podstawowe zasady hydromechaniki: płyny hydrauliczne, schematy konstrukcji i funkcjonowanie instalacji hydraulicznych. Ciecze stosowane w układach hydraulicznych - klasyfikacje, parametry cieczy, lepkość, opór płynu; ścisłość cieczy. Instalacje hydrauliczne: instalacje główne, rezerwowe i awaryjne; - użytkowanie, wskaźniki, instalacje ostrzegania; - instalacje pomocnicze. Pokładowa instalacja hydrauliczna - elementy składowe i ich oznaczenia. Maszyny hydrauliczne: pompy i silniki, elementy rozrządu, akumulatory, filtry, układy zabezpieczające, parametry charakterystyczne maszyn hydraulicznych: pompy i silniki. Straty energii w elementach układów

hydraulicznych. Teoria Bernoulli - Venturi. Zasady projektowania i budowy instalacji hydraulicznych. Niezawodność elementów układów i instalacji pokładowych.

Klasyfikacja układów pneumatycznych. Schematy konstrukcji i funkcjonowanie instalacji pneumatycznych. Źródła zasilania dla instalacji pneumatycznych. Kontrola ciśnienia. Rozprowadzanie. Wskazania i ostrzeżenie. Współdziałanie systemów pneumatycznych z innymi systemami.

Metody dydaktyczne

Wykład informacyjny (konwencjonalny) (przekaz informacji w sposób usystematyzowany)

Wykład konwersatoryjny („dialog zewnętrzny” wykładowcy z uczniem; uczniowie współuczestniczą w rozwiązaniu problemu) – kontynuacją wykładu może być konwersatorium

Metoda ćwiczeniowa (ćwiczeń przedmiotowych, ćwiczebna) – w formie ćwiczeń audytoryjnych (zastosowanie przyswojonej wiedzy w praktyce – może przybierać różny charakter: rozwiązywanie zadań poznawczych lub trenowanie umiejętności psychomotorycznych; przekształcenie czynności świadomej w nawyk poprzez powtarzanie)

Literatura

Podstawowa

Hydraulika / Jarosz A., Wołoszyn J. Państw.Wydawn.Roln.i Leśne, 1966.

Napędy i sterowania pneumatyczne - Elementy pneumatyczne - Wyznaczanie parametrów przepływowych PN-M-73763 / Polski Komitet Normalizacji, Miar i Jakości. 1992.

Podstawy pneumatyki / H. Meixner, R. Kobler. wydawnictwo Festo.

Pneumatyka : elementy i układy / Łukasz N. Węsierski. Uniwersytet Rzeszowski Katedra Mechatroniki i Automatyki, 2015

Wentylatory i pompy przepływowe / Rydlewicz Janusz. Politechnika Łódzka, 1989.

Uzupełniająca

Pompy, wentylatory, dmuchawy i sprężarki wraz z sieciami / Pacholczyk Edward. Stow.Elektryków Polskich, 1980.

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

	Godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	66	2,0
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	51	1,5
Praca własna studenta (studia literaturowe, przygotowanie do zajęć laboratoryjnych/ćwiczeń, przygotowanie do kolokwium/egzaminu) ¹	15	0,5

¹ niepotrzebne skreślić lub dopisać inne czynności